20 listopada 2020

W jaki sposób można zdiagnozować choroby otępienne? Prosty test na demencję

Osoby z chorobami otępiennymi powinny być pod opieką specjalistów - lekarza rodzinnego, neurologa, geriatry. Pierwszym symptomem kierującym pacjentów do lekarza są kłopoty z pamięcią, które zauważają członkowie rodziny. Taka osoba powinna udać się do specjalisty z członkiem rodziny/domownikiem, który będzie mógł poinformować go o sprawności chorego i tego jak radzi sobie na co dzień.

Rozpoznanie opiera się na stwierdzeniu u pacjenta typowych cech otępienia. Do postawienia stuprocentowej diagnozy potrzebne jest duże nasilenie objawów i ich wpływ na normalne funkcjonowanie pacjenta. Jeżeli pacjent zaczyna mieć problemy z pamięcią dotyczące aktualnie wykonywanych czynności oraz przyswajanych informacji - istnieje powód do niepokoju. Tego typu zaburzenia powinny skłonić pacjenta do wizyty u lekarza. W rozpoznaniu chorób otępiennych przeprowadza się różnego rodzaju testy, wykonywane jako badanie przesiewowe, np.: test rysowania zegara, krótka skala oceny stanu psychicznego.

KRÓTKA SKALA OCENY STANU PSYCHICZNEGO (Mini-Mental State Examination, MMSE)

Orientacja w czasie i miejscu

Jaki jest teraz rok?, Jaka jest teraz pora roku?, Jaki jest teraz miesiąc?, Jaka jest dzisiaj data?

Jaki jest dzisiaj dzień tygodnia?, W jakim kraju się znajdujemy?, W jakim województwie się znajdujemy?, W jakim mieście się teraz znajdujemy?, Jak nazywa się miejsce, w którym się teraz znajdujemy?, Na którym piętrze teraz jesteśmy?

Zapamiętywanie

Wymień teraz trzy słowa. Kiedy skończę, proszę, aby je Pan/Pani powtórzył/a (poniższe słowa wypowiadamy wolno i wyraźnie – jedno słowo na sekundę) BYK MUR LAS

Proszę je zapamiętać, bo zapytam o nie powtórnie za kilka minut.

Uwaga i liczenie (za każdy poprawny wynik 1 pkt, maks. 5 pkt)

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekle Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Fundusze Europejskie dla Małopolski | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | MAŁOPOLSKA

Projekt pn. „Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie" dofinansowany przez Unię Europejską z Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027, w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działania 6.33 Wsparcie usług społecznych w regionie – ZIT

Proszę odejmować kolejno od 100 po 7, aż powiem „stop”.

Przypominanie

Proszę wymienić trzy słowa, które Pan/i miał/a wcześniej zapamiętać.

BYK MUR LAS

Funkcje językowe. Nazywanie

Proszę o nazwanie dwóch przedmiotów, które kolejno pokazuję badanemu (ołówek, zegarek)

Jak nazywa się ten przedmiot?

Jak nazywa się ten przedmiot?

Powtarzanie

Proszę dosłownie powtórzyć następujące zdanie: *„Ani tak, ani nie, ani ale”*

Wykonywanie poleceń

Proszę uważnie posłuchać treści całego polecenia, a następnie wykonać te polecenia:

Proszę wziąć kartkę do lewej/prawej ręki, złożyć ją oburącz na połowę i położyć ją na kolana.

Pokazuję badanemu tekst polecenia *„Proszę zamknąć oczy”*

Proszę przeczytać to polecenie i je wykonać.

Pisanie

Daję osobie badanej czystą kartkę papieru i proszę o napisanie dowolnego zdania: *„Proszę napisać na tej kartce jakieś dowolne zdanie”*

Praksja konstrukcyjna

Proszę przerysować poniższy rysunek tak dokładnie, jak tylko to możliwe

Interpretacja: 28-30 pkt – norma; 24-27 pkt. – łagodne zaburzenia funkcji poznawczych; 23 pkt. – próg otępienia; 20-22 pkt. – otępienie o małym stopniu zaawansowania; 19-10 pkt. – otępienie o średnim/umiarkowanym stopniu zaawansowania; 9-0 pkt. – otępienie głębokie

TEST RYSOWANIA ZEGARA wg Sunderlanda (CLOCK DRAWING TEST, CDT)

Ocenia zdolności wzrokowo-przestrzenne, konstrukcyjne, funkcje wykonawcze i myślenie abstrakcyjno-pojęciowe.

Zadanie 1. Proszę wpisać w tarczę zegara cyfry oznaczające kolejne godziny.

Zadanie 2. Proszę wpisać w tarczę zegara wskazówki, tak aby na zegarze była godzina trzecia zero zero.

Zadanie 3. Proszę wpisać w tarczę zegara wskazówki, tak aby na zegarze była godzina dziesięć po jedenastej.

Kryteria oceny testu: 10–6 pkt.: rysowanie całego zegara jest zasadniczo poprawne **10 pkt.**: wskazówki na właściwych pozycjach **9 pkt.**: drobne pomyłki w położeniu wskazówek **8 pkt.**: wyraźne błędy w położeniu wskazówek **7 pkt.**: wskazówki zdecydowanie źle położone **6 pkt.**: brak wskazówek, inne oznaczenie godziny, np. zapis liczbowy bądź zakreślenie godziny **5–1 pkt.**: rysowanie tarczy zegara (koła i cyfry) jest zaburzone **5 pkt.**: grupowanie cyfr po jednej stronie zegara lub ich odwracanie **4 pkt.**: dalsze zaburzenie sekwencji cyfr; zegar traci integralność – brakuje cyfr lub są poza tarczą **3 pkt.**: tarcza i cyfry nie są ze sobą związane, brak wskazówek **2 pkt.**: rysunek wskazuje, że coś z instrukcji zostało zrozumiane, ale bardzo słabo przypomina zegar **1 pkt**: próba rysowania zegara nie zostaje podjęta albo wyniku nie można zinterpretować

Badania te pomagają wyselekcjonować pacjentów, u których potrzebna jest dalsza diagnostyka w kierunku choroby Alzheimera. Wykonuje się również badania neuropsychologiczne, które mają na celu ustalenie rodzaju oraz stopnia zaburzeń funkcji poznawczych. Badania dodatkowe obejmują badania obrazowe mózgu w postaci tomografii komputerowej i rezonansu magnetycznego - nie potwierdzają one diagnozy, ale pomagają wykluczyć inne czynniki otępienia, np. guz mózgu, niedokrwienie lub zmiany pourazowe. Jeżeli zachodzi podejrzenie, że zaburzenia poznawcze mogła wywołać inna choroba, należy wykonać dodatkowe badania wykluczające lub potwierdzające (np. biochemiczne), że przyczyną zaburzeń jest inny stan niż choroba Alzheimera.

Opracowano na podstawie wieloletniej pracy w różnych obszarach opieki nad chorymi, dostępnych publikacji zwartych, on-line oraz opinii ekspertów poświęconych demencji Źródło

---

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekle Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Fundusze Europejskie dla Małopolski | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | MAŁOPOLSKA

Projekt pn. „Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie" dofinansowany przez Unię Europejską z Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027, w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działania 6.33 Wsparcie usług społecznych w regionie – ZIT

zdjęcia:https://www.canva.com/photos

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekle Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Projekt pn. „Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie" dofinansowany przez Unię Europejską z Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027, w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działania 6.33 Wsparcie usług społecznych w regionie – ZIT